

Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակ

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

2014 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՍԱՄՅԱԿՈՒՄ
ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՎԱՆԱՁՈՐ

2014

Ըստ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի ուսումնասիրության արդյունքների՝ 2014 թվականի առաջին կիսամյակում ՀՀ զինված ուժերում և Պաշտպանության Բանակում մահացել է 23 զինծառայող 22 միջադեպի հետևանքով:

Նշված ժամանակահատվածում գրանցված մահացության 23 դեպքերից 11-ը հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով է, 2-ը զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտման 3-ը՝ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման, 4-ը՝ դժբախտ պատահարի, 3-ը՝ առողջական խնդիրների և ոչ պատշաճ բժշկական ծառայության տրամադրման պատճառով:

Հարկ է նշել, որ 2013 թ-ի ամբողջ ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացել է 5 զինծառայող, իսկ 2014 թ-ի միայն առաջին կիսամյակում արդեն գոհվել է կրկնակի թվով զինծառայող՝ 11 հոգի, որից 3-ը՝ հակառակորդի դիվերսիոն խմբի ներթափանցման հետևանքով, մյուսները, ըստ լրատվամիջոցների տրամադրած տեղեկատվության, դիպուկահարների կողմից: Բացի այդ, նշված ժամանակահատվածում մահացության դեպքերը 2013 թ-ին կազմում էր 15 հոգի, իսկ այս տարի նույն ժամանակահատվածում մահացության դեպքերը ավելի քան 30 տոկոսով ավելացել են:

Ներքոնշյալ գծապատկերում երևում է 2013-2014 թթ. հունվար-հունիս ամիսների ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման հաճախականությունը եւ դրա հետևանքով մահացությունների թիվը:

Ինչպես տեսնում ենք գծապատկերից, հրադադարի խախտման հաճախականությունը 2014 թ-ին 2013 թ-ի համեմատ աճել է նույն ժամանակահատվածի համար, սակայն եթե դիտարկենք հրադադարի ռեժիմի խախտումների թիվ/գոհերի թիվ հարաբերակցության դինամիկան, ապա տեսնում ենք, որ մահացության մեկ ելքին հանգեցնող հրադադարի ռեժիմի խախտումների թիվն աճում է:

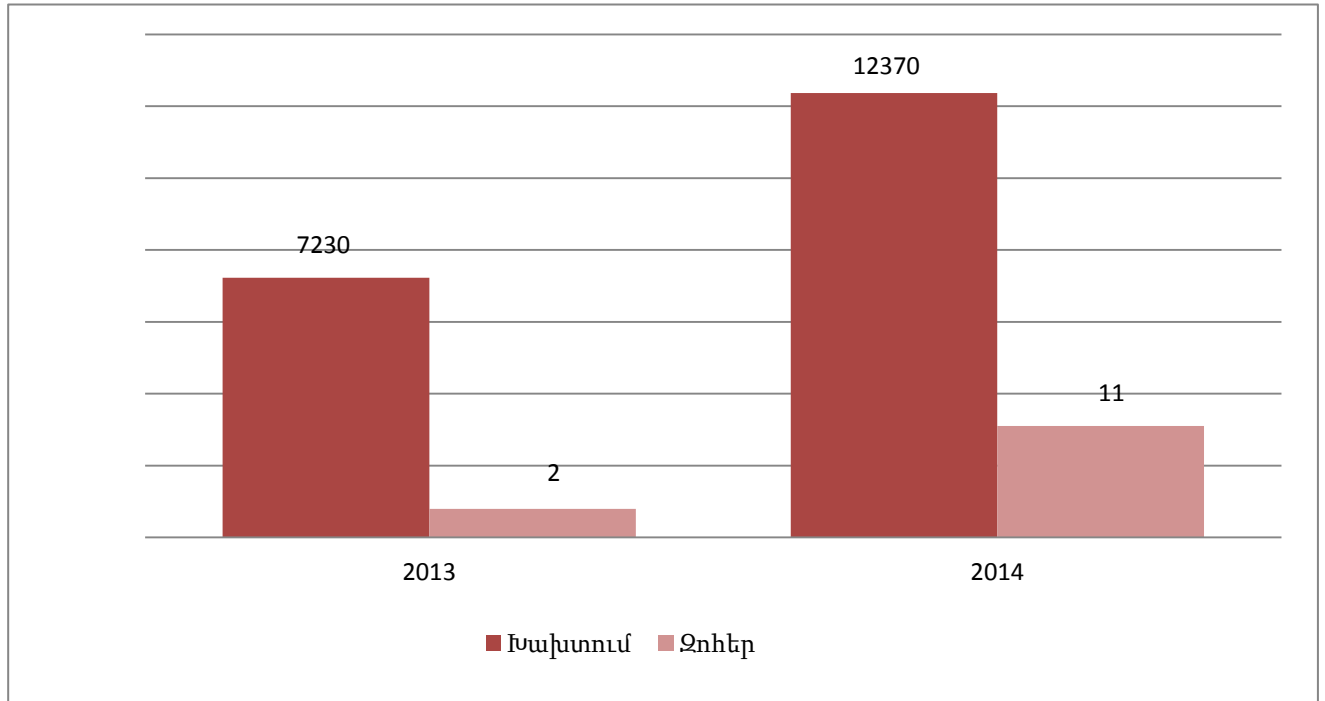
Աղյուսակ 1.

Մահացության մեկ դեպքի հաշվարկով հրադադարի ռեժիմի խախտումների քանակը	
Ժամանակահատված	Հրադադարի ռեժիմի խախտման քանակը
2013 թ. հունվար-հունիս	3615
2014 թ. հունվար-հունիս	1124

2013 և 2014 թթ. (հունվար-հունիս)
Հրադադարի ռեժիմի խախտման
քանակը

2013 և 2014թթ. (հունվար-հունիս)
Հրադադարի ռեժիմի խախտման
հետևանքով զոհերի թիվը

Գծապատկեր¹ 1.

2014 թ-ի հունվար-հունիս ամիսների ընթացքում տեղի ունեցած 23 մահվան փաստերից 16-ի մասին է տարածվել պաշտոնական հաղորդագրություն:

Մահացության դեպքերից 8-ը տեղի է ունեցել Հայաստանի Հանրապետության, 15-ը՝ Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում:

Զոհերից 5-ը պայմանագրային զինձառայողներ են, որոնցից 1-ը ՀՀ-ում ՌԴ զորամասի զինձառայող:

Մահացության դեպքերից 4-ը սպայական կազմից է. 2 ավագ-լեյտենանտ, 1 գնդապետ և 1 փոխգնդապետ:

Մյուս 14 զինձառայողներն, ըստ հասանելի տեղեկատվության, ժամկետային զինձառայողներ են:

¹ Հրադարի ռեժիմի խախտման և մահվան դեպքերի վերաբերյալ տվյալներն ուսումնասիրելիս կազմակերպությունը հիմնվում է ՁԼՄ նյութերում առկա տվյալների վրա: 2014թ. հրադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահվան 11 դեպքերից 3-ը ադրբայջական դիվերսիոն խմբի ներթափանցման հետևանքով է:

23 դեպքերից 18-ի առնչությամբ հարուցվել է քրեական գործ, որից 8-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով, 1-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը, 2-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ, 1-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս, 2 դեպքի առիթով քրեական գործ է հարուցվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը, որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ, 1 քրեական գործ հարուցվել է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365 հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ ՀՀ անվտանգության ապահովմանն ուղղված մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը, 2-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ, 1-ը՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 373 հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ զենքի հետ վարվելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ: Մյուս դեպքերում չի նշվում, թե արդյոք հարուցվել են քրեական գործեր և ինչ հոդվածներով:

Ըստ առկա տեղեկատվության հարուցված 18 քրեական գործերը գտնվում են նախաքննության փուլում:

Ստորև ներկայացվում են 2014 թ-ի առաջին կիսամյակի ընթացքում մահացության դեպքերի վիճակագրական տվյալները, դեպքերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվությունը և դեպքերի նկարագրությունը:

2014 թ.(հունվար-հունիս) մահացությունների պատճառը/հետևանքը

Աղյուսակ 2.

Ամիս	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտում	Սպանություն		Դժբախտ պատահար	Առողջակա ն խնդիրներ	Միջադեպերի քանակը	Ընդամենը	Պաշտոնական հաղորդագրության առկայություն
			Դիտավորյալ	Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում					
Հունվար	2*					2	4	4	3
Փետրվար					1**	1	2	2	
Մարտ	2			1	2**		5	5	4
Ապրիլ					1***		1	1	
Մայիս	3***			2***			5	5	3
Հունիս	4**	1	1				5	6	6
Ընդամենը	11	1	1	3	4	3	22	23	16

* 2014թ. **հունվարին** հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով 2 զոհերից 1-ը, **մայիս** ամսվա հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով 3 մահվան դեպքերից 1-ը և **հունիս** ամսին 3 զոհերից 1-ը հակառակորդի **դիվերսիոն խմբի ներթափանցման հետևանքով** է: (Արմեն Հովհաննիսյան, Վիլենի Գասպարյան, Նարեկ Պողոսյան)

** Փետրվար ամսին 1 (դժբախտ պատահար), մարտ ամսին 5 զոհերից 1-ը (դժբախտ պատահար) և հունիս ամսին 6 զոհերից 3-ը **պայանազրային** զինծառայողներ են:

*** 2014թ. ապրիլ և մայիս ամիսներին ՀՀ Զինված ուժերը և Պաշտպանության Բանակը, բացի պարտադիր ժամկետային զինծառայողներից, ունեցել է կորուստներ նաև սպայական կազմից, մասնավորապես.

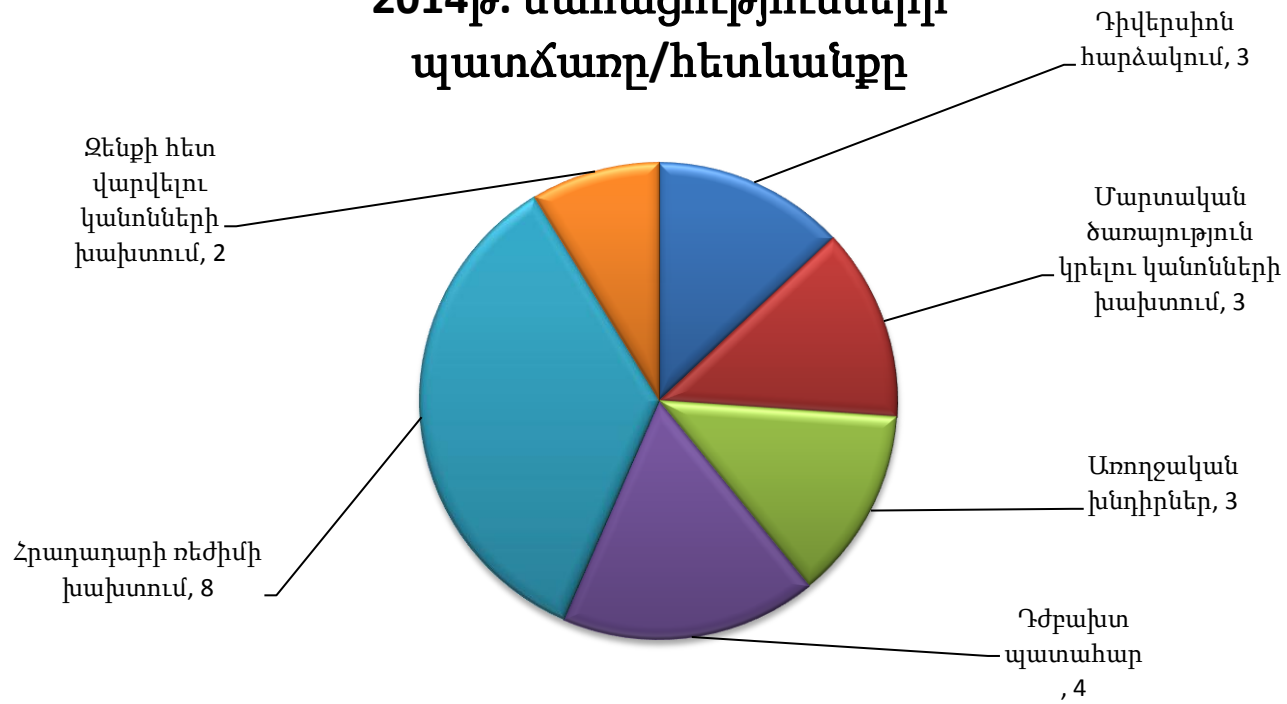
2014թ. մարտի 31-ին դարաբաղա-ադրբեջանական սահմանին մոտ գտնվող գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ ականի պայթյունի հետևանքով մահացու վիրավորում է ստացել **ավագ լեյտենանտ** Հարություն Սաֆարյանը:

2014թ. ապրիլ ամսվա 1 զոհը ավտովթարի հետևանքով մահացած ՀՀ ՊՆ զորամասերից մեկի հրամանատար, կոչումով **գնդապետ** Հովհաննես Հովհաննիսյանն է:

2014թ. մայիս ամսվա 5 զոհերից 1-ը Տանձիկի ջրամբարում հայտնաբերված **ավագ լեյտենանտ** Մերուժան Հարությունյանն է:

2014թ. մայիսի 25-ին հակառակորդի կողմից արձակված գնդաից մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել **փոխգնդապետ** Գարիկ Բալայանը:
Գծապատկեր 2.

2014թ. մահացությունների պատճառը/հետևանքը

Մահացության դեպքերի ամփոփ տեղեկատվություն

Աղյուսակ 3.

h/h	Անուն ազգանուն	Դեպքի տարեթիվը	Դեպքի տարած աշրջան	Դեպքի վայրը (քաղաք, գյուղ, հոսպոստալ, ճանապարհահատված...)	Զորամասը	Տեղեկատվության տարածման առաջնային աղբյուրը	Քրեական գործ հարուցող մարմինը	Քրեական գործի պաշտոնական որակումը	Դեպքի պատճառը	Որ փուլում է գտնվում գործը
1	Հայկ Մակարյան	15.01.2014	ԼՂՀ	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկ	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկը	Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր.-ի 376 հոդվածի 1-ին մաս՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս	Առողջական խնդիրներ	Նախաքննություն
2	Արմեն Հովհաննիսյան	20.01.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղ-ադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գծի հյուսիսարևելյան (Ջրաբերդ) և հարավարևելյան (Կորգան) ուղղություններ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	
3	Էդիկ Շահնազարյան	20.01.2014	ՀՀ	Վաղարշապատի հիվանդանոց		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր.-ի 376 հոդվածի 2-րդ մաս՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Առողջական խնդիրներ	Նախաքննություն
4	Կարեն Գալստյան	28.01.2014	ԼՂՀ	Հյուսիսային ուղղությամբ (Մարտակերտի տարածք) տեղակայված զորամասի պահպանության տեղամասի մարտական դիրք	Մարտակերտի զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասը	Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր.-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատեղության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն

5	Արշակ Զադայան	12.02.2014	ՀՀ	Մուրացանի հոսպիտալ/«Արաբկիր» բժշկական կենտրոն	Արարատի գորամասերից մեկը	Ոչ պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 376 հոդվածի 2-րդ մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Առողջական /ուր թոքաբորբ/	Նախաքննություն
6	Գրիգորի Վարդանյան (պայմանագրային զինծառայող, ՀՀ-ում ՌԴ գորամաս)	26.02.2014	ՀՀ	Ստեփանավան-Լոռիբերդ ավտոճանապարհի 2-րդ կմ հատված	ՀՀ-ում ՌԴ գորամաս	Ոչ պաշտոնական	Լոռու մարզի քննչական բաժնի Ստեփանավանի քննչական բաժանմունք	ՀՀ քր.օր.-ի 242 հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներ՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
7	Եսայի Եսայան (պայմանագրային զինծառայող)	08.03.2014	ՀՀ	Երևան-Աշտարակ ճանապարհին Քասախ գյուղի մոտ	Երևանամերձ գորամասերից մեկ	Ոչ պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	
8	Արման Ղուկասյան	19.03.2014	ԼՂՀ	Մարտակերտի մարտական դիրքեր	Մարտակերտի գորամասերից մեկ	Ոչ պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքը), որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն

9	Գառնիկ Թորոսյան	24.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված գործամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
10	Արայիկ Բաբայան	27.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված գործամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
11	Հարություն Սաֆարյան (ավագ լեյտենանտ)	31.03.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված գործամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /նախնական տվյալներ ականի պայթյունի հետևանքով/	
12	Հովհաննես Հովհաննիսյան (գնդապետ)	26.04.2014	ՀՀ	Երևան-Սևան ավտոճանապարհ		Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար/ավ տովթար/	Նախաքննություն
13	Ներսես Կարապետյան	10.05.2014	ՀՀ	Տավուշի մարզի ք. Իջևանի գործամասերից մեկ	Իջևանի գործամասերից մեկ	Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն

14	Մերուժան Հարությունյան (սպա - ավագ լեյտենանտ)	11.05.2014	ՀՀ	Վայոց ձորի մարզի Արենի գյուղի մոտակայք	Վայոց Ձորի մարզի Վայքի գորամաս	Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 1- ին մասի հատկանիշներով՝ ՀՀ անվտանգության ապահովմանն ուղղված մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը	Մարտական հերթապահությ ուն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն
15	Արթուր Օհանջանյան	20.05.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա- ադրբեջանական հակամարտությունների շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2- րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
16	Գարիկ Բալայան (փոխգնդապետ)	25.05.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա- ադրբեջանական հակամարտությունների շփման գծի հարավային (Ֆիզուլի) ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2- րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
17	Էրիկ Գասպարյան	28.05.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղա- ադրբեջանական հակամարտությունների շփման գծի հարավային ուղղությամբ		Պաշտոնական			Դիվերսիոն հարձակում	
18	Անդրանիկ Եղոյան (պայմանագրային զինծառայող)	05.06.2014	ԼՂՀ	Հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ- արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2- րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն

19	Բորիս Գասպարյան (պայմանագրային զինծառայող)	05.06.2014	ԼՂՀ	Հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ-արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատեղության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
20	Դերենիկ Մանուկյան	11.06.2014	ԼՂՀ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստան) ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ	«Եղնիկներ» զորամաս	Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 373-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ զենքի հետ վարվելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն
21	Նարեկ Պողոսյան (պայմանագրային)	20.06.2014	ԼՂՀ	Հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ-արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական			Դիվերսիոն հարձակում	
22	Գրիշա Խաչատրյան	20.06.2014	ՀՀ	Արարատի մարզի ք. Արարատի զորամասերից մեկ		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը	Սպանություն	Նախաքննություն
23	Արմեն Ավետիսյան	24.06.2014	ԼՂՀ	Ղարաբաղ-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատեղության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն

2014 թ. ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ
ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ա. Հրադադարի ռեժիմի խախտում

1. Կարեն Գազիկի Գալստյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության հաղորդմամբ՝ 2014 թ-ի հունվարի 28-ին հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական դիրքում հակառակորդի դիպուկահարի կողմից արձակված գնդակից գլխի հատվածում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել 1994 թ. ծնված զինծառայող Կարեն Գազիկի Գալստյանը: Կարեն Գալստյանի մահվան դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:

20-ամյա Կարենը զորակոչվել էր զինծառայության Սիսիանից և գարնանը պիտի տուն վերադառնար: Ըստ լրատվամիջոցների կողմից տարածված տեղեկատվության՝ Կարենի ընտանիքն ապրում է սոցիալապես ծանր պայմաններում:²

NEWS.am-ի հետ զրույցում Կարենի եղբայրը՝ Բաբիկ Գալստյանը, պատմել է, որ ինքը խոսել է Կարենի հետ դեպքի նախորդ օրը և հավաստում է, որ Կարենի տրամադրությունը բարձր էր, քանի որ մոտ 4 ամիս էր մնում ծառայության ավարտին:

Հարազատների խոսքով՝ Կարենը սիրում էր զինվորական համազգեստը և մտադրություն ուներ պարտադիր զինծառայությունն ավարտելուց հետո անցնել հիմնական զինվորական ծառայության:

Ըստ vorotan.am-ին³ Կարենի քրոջ պատմածի՝ Կարենը շատ ծանր է տարել մարտական դիրքերում հակառակորդի դիվերսիայի հետևանքով հերոսաբար զոհված Արմեն Հովհաննիսյանի մահը, և միաժամանակ հպարտացել է նրանով: Հենց այդ է եղել պատճառը, որ նա հրաժարվել է այդ ժամանակահատվածում իրեն

² http://henaran.am/news_view.php?post_id=35245

³ <http://vorotan.am/կարենը-շատ-էր-սիրում-զինվորական-համազ/>

տրամադրված 12-օրյա արձակուրդից, պատճառաբանելով, որ չի կարող գնալ տուն հասգատանալ, երբ այնտեղ հերոսաբար զինվոր է մահացել:

Նրա աճյունը ամփոփվել է Միսիանի գոհված ազատամարտիկների պանթեոնում:

2. Գառնիկ Վահանի Թորոսյան

*2014 թ-ի մարտի 24-ին՝ ժամը 09:50-ի սահմանում, դարաբաղա-
ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ
տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական
հենակետում մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ
մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1992 թ. ծնված
Գառնիկ Վահանի Թորոսյանը:⁴*

Ըստ պաշտոնական տեղեկատվության՝ Գառնիկ Թորոսյանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով: Միջադեպի մանրամասները պարզելու համար կատարվում է քննություն:⁵

ԳԱԼԱ-ի փոխանցմամբ՝ հրամանատարական կազմից զինծառայողի հարազատներին փոխանցել են, որ տեղի ունեցածը անզգուշության հետևանք է. Գառնիկը գտնվել է հակառակորդի համար տեսանելի վայրում, ծառայակիցները հորդորել են նրան շատ արագ վերադառնալ, սակայն նա չի հասցրել:

«Ասում են, որ էնտեղ ինչ-որ հատված կա, որ չի թույլատրվում զինվոր դուրս գա եղտեղ, բարձրացել է եղ տեղը, գոռացել են, թե չի կարելի, հետ արի, ասել է, թե հիմա կգամ, ու կրակել են», - պատմել է գյուղապետ Գոռ Պետրոսյանը:⁶

Զինվորը Շիրակի մարզի Նահապետավան գյուղից էր: Զորակոչվել էր Արթիկի զինկոմիսարիատից:

⁴ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore672.html>

⁵ <http://www.pastinfo.am/hy/node/36604>

⁶ http://www.1in.am/arm/armenia_society_260463.html

3. Արայիկ Ռոմիկի Բաբայան

2014 թ-ի մարտի 27-ին՝ ժամը 13:10-ի սահմանում, դարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1995թ. ծնված Արայիկ Ռոմիկի Բաբայանը:⁷

Մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատեղության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով: Միջադեպի մանրամասները պարզելու համար տարվում է քննություն:

Ըստ SHAMSHYAN.com-ի նախնական տվյալների՝ Ա. Բաբայանը ԼՂՀ Ստեփանակերտ քաղաքի բնակիչ էր: Նա զորակոչվել էր զինծառայության 2013թ. զարնանը:

4. Արթուր Մեյրանի Օհանջանյան

ԼՂՀ ՊԲ տեղեկացմամբ՝ 2014 թ-ի մայիսի 20-ին դարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում հակառակորդի կողմից արձակված գնդակից մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994 թ. ծնված Արթուր Մեյրանի Օհանջանյանը:⁸

NEWS.am-ին ՀՀ ՊՆ քննչական հայտնել են, որ մահվան առիթով հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանությունը ազգային, ռասայական կամ կրոնականատեղության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:⁹

⁷ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore674.html>

⁸ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore700.html>

⁹ <http://news.am/arm/news/210503.html>

5. Գարիկ Էդիսոնի Բալայան (փոխգնդապետ)

Հայ-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի առաջնագծի հարավային (Ֆիզուլի) ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում 2014 թ-ի մայիսի 25-ին հակառակորդի դիպուկահարից զոհվել է փոխգնդապետ Գարիկ Էդիսոնի Բալայանը։¹⁰

«Փաստինֆո»-ին ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնել են, որ մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով։¹¹

Նույն՝ Ֆիզուլի հենակետում 2014թ. մայիսի 26-ին հակառակորդի կողմից արձակված գնդակից ձեռքի միջին ծանրության հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Աշոտ Ալիկի Գրիգորյանը։ Փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով (սպանության փորձը՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով)։

6. Անդրանիկ Սամվելի Եդոյան (պայմանագրային զինծառայող)

7. Բորիս Բենիկի Գասպարյան (պայմանագրային զինծառայող)

ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայությունից ստացված տեղեկության համաձայն՝ 2014 թ-ի հունիսի 5-ին, հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ-արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում հակառակորդի կողմից արձակված կրակոցից մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում են ստացել պայմանագրային զինծառայողներ 1988 թ-ին ծնված Անդրանիկ Սամվելի Եդոյանը և 1992 թ-ին ծնված Բորիս Բենիկի Գասպարյանը։¹²

¹⁰ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore705.html>

¹¹ <http://pastinfo.am/hy/node/42249>

¹² <http://www.mil.am/1401970845>

Զինճառայողների մահվան փաստով քրեական գործ է հարուցվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 2-րդ մասի 13 կետով՝ սպանություն ազգային, ռասայական, կամ կրոնական ատելության, կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:¹³

lin.am-ին¹⁴ Անդրանիկի հորեղբոր որդու՝ Աշոտ Եղոյանի պատմելով՝ առավոտից դիպուկարահարը անդադար կրակել է: «Երբ հնարավոր եղավ Անդրանիկին իջեցնել, դեռ զարկերակը կար, խփում էր, կար, ինքը էլ չէր խոսում, աչքերն էլ բաց էին», ասել է Աշոտը, հավելելով, որ նա հենակետում չի եղել, հենակետի ավազի օգնական է եղել: Երբ դուրս է եկել զուգարանից, կրակել են:

Անդրանիկի հարազատ եղբայրն էլ նշեց, որ այդ կողմի ամենավտանգավոր հենակետն է և «Գագան պոստ» է կոչվում:

8. Արմեն Արթուրի Ավետիսյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության փոխանցմամբ՝ 2014 թ-ի հունիսի 24-ին դարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում հակառակորդի գնդակից մահացու վիրավորում է ստացել զինճառայող, 1995 թ-ին ծնված Արմեն Արթուրի Ավետիսյանը:¹⁵

Ըստ shamshyan.com-ին¹⁶ ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնած տեղեկատվության՝ զինվորի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:

Մահացած զինճառայողը Գեղարքունիքի մարզի Նորատուս գյուղից էր: lin.am-ին նրա ընկերները պատմել են, որ նա սոցիալապես անապահով ընտանիքից էր, գյուղացիներն են միշտ օգնել՝ ով ինչով կարողացել է:¹⁷

¹³ <http://armlur.am/179497/>

¹⁴ <http://www.lin.am/1318783.html>

¹⁵ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore719.html>

¹⁶ <http://shamshyan.com/hy/article/18823/>

¹⁷ <http://shamshyan.com/hy/article/18823/>

Ղիվերսիայի հետեւանքով մահացություններ

9. Արմեն Լևոնի Հովհաննիսյան

ԼՂՀ ՊԲ մամուլի ծառայության տեղեկացմամբ՝ 2014 թ. հունվարի 19-ի լույս 20-ի գիշերը ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հյուսիսարևելյան (Ջրաբերդ) և հարավարևելյան (Կորգան) ուղղություններում արձանագրվել են հակառակորդի ղիվերսիոն խմբերի ներթափանցման միաժամանակյա փորձեր: Բռնկված փոխհրաձգության արդյունքում հակառակորդի կողմից ստացած հրազենային վիրավորումից՝ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված մարտական դիրքում գոհվել է կրտսեր սերժանտ 1994 թ-ին ծնված Արմեն Լևոնի Հովհաննիսյանը:¹⁸

Արմեն Հովհաննիսյանը, զգուշացնելով իր ծառայակիցներին ղիվերսանտների ներթափանցման մասին, սկսել է դիմադրությունը հակառակորդի մեծ խմբի դեմ: Նույնիսկ ծանր վիրավորված լինելով՝ նա շարունակել է պայքարել: Հարազատների խոսքերով Արմենը վիրավորվել է 10-12 տեղից: Իսկ նրա մարտական ընկերները պատմել են, որ մոտ կես ժամ Արմենը միայնակ է դիմադրել թշնամուն և մի քանի հոգու կյանք փրկել:

Արմենի գործողությունների շնորհիվ հայկական ուժերը կարողացել են արագ կազմակերպվել և հետ մղել հակառակորդի ղիվերսիոն խմբին:

Արմեն Հովհաննիսյանին հուղարկավորել են Եռաբլուր զինվորական պանթեոնում:¹⁹

10. Էրիկ Վիլենի Գասպարյան

Ըստ ԼՂՀ ՊԲ տարածած տեղեկատվության՝ 2014 թ-ի մայիսի 27-ի լույս 28-ի գիշերը՝ ժամը 02:55-ի սահմաններում, ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ հակառակորդը ձեռնարկել է հերթական հետախուզադիվերսիոն ներթափանցման փորձ:

¹⁸ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore652.html>

¹⁹ http://www.panorama.am/am/current_topics/2014/01/22/armen-hovhannisyan/

ՊԲ առաջապահ ստորաբաժանումները, դիմել են պատասխան գործողությունների և հետ մղել նրաց ելման դիրքեր: Հակառակորդ գրոհայիններին դիմակայելու ընթացքում պաշտպանության բանակը ունեցել է մեկ կորուստ: Ծավալված մերձամարտում զոհվել է ՊԲ զինծառայող, եֆրեյտոր, 1995թ. ծնված Էրիկ Վիլենի Գասպարյանը:²⁰

11. Նարեկ Կարոյի Պողոսյան (պայմանագրային զինծառայող)

Times.am-ի փոխանցմամբ 2014 թ-ի հունիսի 20-ի լույս առավոտյան հակառակորդ կողմը հերթական դիվերսիան է կազմակերպել Արցախի երրորդ պաշտպանական շրջանի ուղղությամբ (Մարտունիի շրջան): Հայկական կողմը կարողացել է խափանել հակառակորդի դիվերսիան: Դիվերսիայի արդյունքում զոհվել է 1988 թ-ին ծնված պայմանագրային զինծառայող ավագ սերժանտ Նարեկ Կարոյի Պողոսյանը:²¹

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ չեն նշվում:

Բ. Առողջական խնդիրների/ոչ պատշաճ բժշկական ծառայության տրամադրման հետևանքով մահվան դեպքեր

1. Հայկ Հովհաննեսի Մակարյան

2014 թ-ի հունվարի 14-ի լույս 15-ի գիշերը ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկում հիվանդության պատճառով մահացել է զինծառայող, 1993թ. ծնված Հայկ Հովհաննեսի Մակարյանը:²²

ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայության ավագ սպա Մերի Սարգսյանի փոխանցմամբ²³ Հայկ Մակարյանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը, որը պատճառել է էական վնաս:

²⁰ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore706.html>

<http://razm.info/45092>

²¹ <http://times.am/?p=43352&l=am>

²² <http://nkrmil.am/main/am/newsMore648.html>

²³ <http://www.pastinfo.am/hy/node/31117>

NEWS.am-ին Հայկի ծանոթների փոխանցմամբ՝ նախնական տեղեկություններով, Հայկը ներքին օրգանների հետ կապված խնդիր է ունեցել, հունվարի 14-ի գիշերը նրան տեղափոխել են Ալաշանի հոսպիտալ, իսկ լույս 15-ի գիշերը մահացել է:

Պաշտպանության նախարարի խոսքերով՝ ըստ նախնական տեղեկությունների, Հայկ Մակարյանի մահվան պատճառը կայծակնային արագությամբ զարգացած միսինգիտն է: Ըստ նրա՝ զինճառայողը դիմել է բուժօգնություն ստանալու համար, սակայն ուշ է դիմել, և հնարավոր չի եղել նրան փրկել, քանի որ հիվանդությունը շատ արագ է զարգացել:²⁴

«Հայկական ժամանակ» թերթի տվյալներով՝ Հայկ Մակարյանի մահվան փաստով նշանակված ճառայողական քննության արդյունքներով նկատողություն է հայտարարվել զորամասի բժշկական ճառայության պետին:²⁵

2. Էդիկ Լյովայի Շահնագարյան

ՊՆ քննչական ճառայությունից NEWS.am-ին հայտնած տեղեկությունների համաձայն՝ 2014 թ-ի հունվարի 20-ին, ժամը 08-00-ի սահմաններում Վաղարշապատի հիվանդանոցում մահացել է ՀՀ ՊՆ N զորամասի պարտադիր ժամկետային զինճառայող Էդիկ Լյովայի Շահնագարյանը: Փաստի առնչությամբ հարուցվել քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը ճառայության նկատմամբ, որն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ: ²⁶

Զինճառայողը բանակ էր զորակոչվել 2014 թ-ի հունվարի 13-ին՝ Նոյեմբերյանի զինկոմիսարիատից, ճառայության է անցել Էջմիածնի զորամասերից մեկում: Նա հասցրել է ճառայել ընդամենը մեկ շաբաթ:

«Առաջին լրատվական»-ի տեղեկացմամբ՝ Էդիկը Տավուշի մարզի Կոթի գյուղից էր: Կոթիի գյուղապետ Ֆելիքս Մելիքյանի խոսքերով՝ Էդիկն ուներ իրենից մեծ մեկ

²⁴ <http://www.a1plus.am/1293479.html>

²⁵ <http://news.am/arm/reviews/7967.html>

²⁶ <http://m.news.am/arm/news/190105.html>

քույր և եղբայր: Նկարագրելով Էդիկին՝ նա նշեց, որ տղան կովարար չէր, ընկերասեր էր, ակտիվ, տարեկիցների շրջանում հարգված և դաստիարակված երեխա էր:²⁷

Զինժառայողի հայրը՝ Լյովա Շահնազարյանը, ասել է, որ ինքը որդու մահվան նախորդ օրը երեկոյան է խոսել որդու հետ: «Իրիկունը ժամը հինգին եմ խոսել, ասաց՝ լավ եմ պա, բայց մի երկու օրով ինձ սանչաստ են տանելու, վատ եմ զգում: Դա վերջն է եղել, հետո առավոտյան արդեն իմացանք, որ երեխան մահացել է»:²⁸

Դեպքից մեկ ամիս անց Էդիկ Շահնազարյանի իրավահաջորդ, նրա հորեղբայր Շիրակ Շահնազարյանը, news.am-ին տված իր պարզաբանումներում նշել է, որ ըստ տարված քննության՝ զինվորի մահվան պատճառը պատվաստումն էր, որից հետո սրացում է եղել, սակայն բուժկետի պետը հավուր պատշաճի ուշադրություն չի դարձրել դրան: Նրա խոսքերով՝ Էդիկը գլխացավեր ու ջերմություն է ունեցել, որը դեղերով փորձել է իջեցնել: Հարկավոր էր հսկողություն իրականացվեր բուժկետի պետի կողմից, այն ժամանակ, երբ հրամանատարը տարել է նրան բուժկետ, սակայն պետը ուշացրել է նրա հոսպիտալ տեղափոխումը: Զինվորի հորեղբոր խոսքերով՝ խնդիրն այն է, թե արդյոք հնարավոր կլիներ փրկել Էդիկին, եթե բժիշկը շուտ հասցներ զինվորին հոսպիտալ: Նա նաև հավելեց, որ ջերմության մասին իրենք հետո են իմացել: «Երեխան շուրջ 10 ժամ մնացել է բուժկետում, հետո բուժկետի պետը խոստովանել է, որ 39,9 աստիճան ջերմություն է ունեցել», - ասել է Շիրակ Շահնազարյանը: «Նրա հետ բուժկետում պատկած մեկ ուրիշ ծառայողին հոսպիտալ են տարել, Էդիկին՝ ոչ»: Բուժկետի պետի խոսքերով՝ Էդիկի ջերմությունն իջել է, լավ է զգացել, այդ պատճառով նրան չեն տեղափոխել հոսպիտալ: Ըստ զինվորի հորեղբոր՝ Էդիկի փրկվելու հավանականությունը մեծ կլիներ, եթե նրան հոսպիտալ տեղափոխեին, քանի որ բոլոր հոսպիտալ տեղափոխվածները փրկվել են:²⁹

Ըստ «Հայկական ժամանակ» թերթի տվյալների՝ ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանի հրամանով հայտարարվել է խիստ նկատողություն գորամասի շտաբի պետին, հրամանատարի սոցիալ-իրավական գծով օգնականին, գումարտակի հրամանատարին: Թերթի տվյալներով՝ սույն գործով բուժժառայության պետի պաշտոնն իջեցվել է, իսկ գորամասին բուժկետի պետը ազատվել է պաշտոնից:

²⁷ http://m.1in.am/arm/armenia_society_245406.html

²⁸ <http://galatv.am/hy/news/dik-ahnazaryany-mahvan-naxord-ory-erekoyan-xosel-e-hor-het-heraxosov/>

²⁹ <http://news.am/arm/news/195441.html>

2014թ. հունիսի 12-ի դրությամբ, ըստ ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայության, զինծառայողի մահվան փաստով հարուցված քրեական գործի նախաքննությունը շարունակվում է, և քրեական գործում մեղադրյալներ դեռևս չկան: Իսկ ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայության պետ Արմեն Հարությունյանը դեպքից մոտ մեկ շաբաթ անց՝ հունվարի 28-ին պատասխանելով լրագրողի հարցին՝ արդյոք պարզվե՞լ է, թե որտեղ է մահացել զինծառայողը, ասել էր. «Քրեական դատավարության օրենսգրքի 108-րդ հոդվածով՝ մահվան պատճառը, ժամանակը և այլն հնարավոր կլինի պարզել դատաբժշկական փորձաքննության եզրակացության առկայության պայմաններում, որը դեռևս չի ստացվել: Կստացվի, այդ ժամանակ էլ ի հայտ կգա այն պահը, թե երբ է մահացել, ով է սխալ գործել և այլն»:³⁰

3. Արշակ Զադայան

2014 թ. փետրվարի 12-ին մի քանի օր բուժումից հետո Արաբկիրի հոսպիտալում մահացել է 1995 թ. ծնված Արշակ Զադայանը: ³¹ Արշակ Զադայանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունքը ծառայության նկատմամբ, որն անզգուշությամբ առաջացրել են ծանր հետևանքներ:³²

Նա տառապում էր սուր թոքաբորբով: Արշակ Զադայանը զորակոչվել էր 2013 թ-ին՝ Գորիսի զինկոմիսարիատից: Նա Սյունիքի մարզի Վերինշեն գյուղից էր: Զինվորը ծառայել է Արարատում:

NEWS.am-ի տեղեկություններով՝ նա Պաշտպանության նախարարության զորքերի ծառայության վարչության պետի տեղակալի քրոջ որդին էր:

Մահվանից օրեր առաջ նա սուր թոքաբորբ ախտորոշմամբ տեղափոխվել է Մուրացանի հանրապետական զինվորական հոսպիտալ, սակայն տեսնելով, որ վիճակը վատանում է, նրան տեղափոխել են Արաբկիրի բժշկական կենտրոն, որտեղ էլ նա մահացել է:

³⁰ <http://168.am/2014/06/12/375626.html>

³¹ <http://www.7or.am/am/news/view/63348/>

³² <http://newsbook.am/?p=25861&l=am/erek+zinvorakan+hospitalum+mahacac+zinvori+mahvan+aritov+qreakan+gorc+e+harucvel>

NEWS.am-ի թղթակցի հետ զրույցում «Արաբկիր» բժշկական կենտրոնի պետ Արամ Ասատուրյանը նշել է, որ զինճառայողի մոտ առկա էր սուր թոքաբորբ, մահացության պատճառը՝ հիվանդության ագրեսիվությունն էր, «ինֆեկցիան շատ արագ է զարգացել, հնարավոր չեղավ փրկել նրա կյանքը»: Հոսպիտալի պետն ասել է, որ զինճառայողի տեղափոխման պատճառը սուր թոքաբորբի հետևանքով երիկամների շարքից դուրս գալն է եղել: Նա «Արաբկիր» ԲԿ-ում դիալիզ էր ստանում:³³

«Փաստինֆո»-ի թղթակցի հետ զրույցում Արծրուն Հովհաննիսյանը նշել է, որ Արշակի մոտ հիվանդության գաղտնի շրջան է եղել այն ժամանակ, երբ նա գտնվել է արձակուրդում: Վերադառնալուն պես նրա մոտ հազ են նկատել և անմիջապես հոսպիտալացրել:

«Ազատության» հետ զրույցներում իրավապաշտպանները նշել են, որ թերահավատորեն էին վերաբերվում պաշտոնական այն հավաստիացումներին, որ զինվորն ամենայն հավանականությամբ արձակուրդում եղած ժամանակ դրսում է թոքաբորբով վարակվել, այլ ոչ թե զորամասում: Իրավապաշտպանների տեղեկություններով՝ վերջին շրջանում թոքաբորբը բանակում լուրջ խնդիր է դարձել, որի տարածման պատճառներից մեկն էլ նրանք համարում են ձմեռվա սառնամանիքին նորակոչիկներին 6-10 ժամ զինկոմիսարիատների դիմաց սառեցնելը:³⁴

Այս մասին է վկայում նաև ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կողմից դեռևս 2013թ. դեկտեմբերին (ձմեռային զորակոչի ընթացքում) հրապարակված հայտարարությունը՝ «Գյումրիում ևս զորակոչիկներին սպասեցնում են սառնամանիքին» վերնագրով, որտեղ ներկայացվում է կազմակերպության կողմից ստացված ահազանգն այն մասին, որ Գյումրիի զինվորական կոմիսարիատում ավելի քան 50 զորակոչիկ և նրանց հարազատներ առավոտյան ժամը 9:30-ից սպասում են դրսում՝ սառնամանիքին՝ բուժզննություն անցնելու նպատակով և որ նրանց համար չեն ապահովվում պայմաններ՝ ներսում սպասելու համար:³⁵

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի նախագահ, իրավապաշտպան Արթուր Սաքունցը «Առաջին լրատվական»-ի հետ զրույցում ասել է, որ, ըստ իր պարզած

³³ <http://news.am/arm/news/193991.html>

³⁴ <http://www.azatutyun.am/content/article/25262764.html>

³⁵ <http://hcav.am/events/հայտարարություն-գյումրիում-են-զորակոչիկներին-սպասեցնում-են-սառնամանիքին>

տեղեկությունների, Արշակը լիովին առողջ է գորակոչվել: Նրա խոսքով՝ երիտասարդը նույն խնդրով դեպքից առաջ մեկ անգամ արդեն եղել է հոսպիտալում: «Ակնհայտ է, որ լիարժեք բուժում չի իրականացվել, ինչի պատճառով էլ երկու ամիս անց տղան նորից հայտնվել է հոսպիտալում», - ասել է Արթուր Սաքունցը:³⁶

Դ. Դժբախտ պատահար

1. Գրիգորի Վարդանյան (ՀՀ-ում ՌԴ զորամասի պայմանագրային զինծառայող)

2014 թ-ի փետրվարի 26-ին, ողբերգական ավտովթար է տեղի ունեցել Լոռու մարզի Ստեփանավան-Լոռիբերդ ավտոճանապարհի 2-րդ կմ հատվածում: Ստեփանավան քաղաքի բնակիչ, 29-ամյա Գրիգորի Վարդանյանը իր կողմից վարած BMW մակնիշի 81 RO 001 համարանիշի ավտոմեքենայով դուրս է եկել ճանապարհի երթևեկելի գոտուց և մի քանի պտույտ կատարելով՝ գլխիվայր շրջվել: Այս մասին տեղեկատվություն տարածվել է shamshyan.com-ի կողմից:³⁷

Վարորդը տեղում մահացել է, իսկ ուղևոր՝ Ստեփանավան քաղաքի Վիրահայոց փողոցի բնակիչ, 28-ամյա Վահե Մելքոնյանը մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն:

Փաստի առթիվ ոստիկանության քննչական գլխավոր վարչության Լոռու մարզի քննչական բաժնի Ստեփանավանի քննչական բաժանմունքում հարուցվել է քրեական ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզուգույնությամբ առաջացրել է մարդու մահ:

Գրիգորի Վարդանյանը եղել է ՀՀ-ում Ռուսաստանի Դաշնության զորամասի պայմանագրային զինծառայող:

2. Եսայի Վարուժանի Եսայան (պայմանագրային զինծառայող, ենթասպա)

³⁶ http://www.lin.am/arm/armenia_society_250677.html

³⁷ <http://shamshyan.com/hy/article/140226101501/>

Մարտի 8-ին Երևան-Աշտարակ ճանապարհին՝ Քասախ գյուղի մոտ, ժամը 00.00-ի սահմաններում անձնական մեքենայով վթարի է ենթարկվել և մահացել Երևանամերձ գորամասերից մեկում ծառայող, ենթասպա Եսայի Վարուժանի Եսայանը: Դեպքի մասին տեղեկություններ է տարածել NEWS.am լրատվական կայքը:³⁸

Դեպքի վերաբերյալ այլ մանրամասներ չեն նշվում:

3. Հարություն Գառնիկի Սաֆարյան (ավագ լեյտենանտ)

ԼՂՀ ՊՆ մամուլի ծառայության փոխանցմամբ մարտի 31-ին դարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հարավային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական առաջադրանք կատարելու ժամանակ ականի պայթյունի հետևանքով մահացու վիրավորում է ստացել 1987թ. ծնված ավագ լեյտենանտ Հարություն Գառնիկի Սաֆարյանը:³⁹

NEWS.am-ի թղթակցին ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնել են, որ Հարություն Սաֆարյանի մահվան դեպքով դեռ քրեական գործ չի հարուցվել, հավելելով, որ դեպքի առթիվ դեռ նյութեր են նախապատրաստվում:

NEWS.am-ի տեղեկություններով՝ հնարավոր է նյութերի նախապատրաստմամբ հանցակազմի բացակայության հատկանիշներով քրեական գործի հարուցումը մերժվի:⁴⁰

4. Հովհաննես Հովհաննիսյան (Գնդապետ)

Ըստ shamshyan.com-ի կողմից տարածված տեղեկությունների՝ 2014 թ-ի ապրիլի 26-ին Կոտայքի մարզում ողբերգական ավոտվթարի հետևանքով մահացել է գնդապետ Հովհաննես Հովհաննիսյանը: Ժամը 02:00-ի սահմաններում Երևանի բնակիչ, 45-ամյա Հովհաննես Հովհաննիսյանը իր վարած մեքենայով Երևան-Սևան ավտոճանապարհի 45.5 կմ հատվածում, ճանապարհային ուստիկանության պահակակետի հարևանությամբ բախվել է իր առջևով ընթացող Աշտարակ քաղաքի

³⁸ <http://news.am/arm/news/197996.html>

³⁹ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore676.html>

⁴⁰ <http://news.am/arm/news/203378.html>

բնակիչ, 48-ամյա Մխիթար Միրզոյանի վարած Ջիլ մականիշի ավտոմեքենային: Մահացած Հ. Հովհաննիսյանը ծառայում էր ՀՀ ՊՆ N գորամասում՝ որպես հրամանատար, կոչումով գնդապետ էր:⁴¹

Ռազմինֆոյի հետ զրույցում ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից տեղեկացրել են, որ դեպքի առնչությամբ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ:⁴²

Ե. Զենքի հետ վարվելու կանոնների խախտում

1. Դերենիկ Արամի Մանուկյան

ԼՂՀ ՊՆ մամուլի ծառայությունը տեղեկատվություն է տարածել այն մասին, որ 2014 թ-ի հունիսի 11-ին ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստան) ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում գլխի շրջանում հրազենային մահացու վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994 թ-ին ծնված Դերենիկ Արամի Մանուկյանը:⁴³

ՊՆ քննչական ծառայությունից ՍիվիլՆեթին տեղեկացրել են, որ մահվան փաստով հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 373-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ զենքի, ռազմամթերքի, ինչպես նաև ռադիոակտիվ նյութերի, պայթուցիկ կամ շրջապատի համար առավել վտանգ ներկայացնող այլ սարքերի, առարկաների կամ նյութերի հետ վարվելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ:

Քրեական գործի շրջանակում նախ ձերբակալվել, ապա կալանավորվել է ժամկետային զինծառայող, շարքային Վոլոդյա Մանուկի Բաբիկյանը:⁴⁴

SHAMSHYAN.com-ի տեղեկություններով՝ դեպքի ժամանակ հենակետում ուժեղ կայծակ է եղել, և կրակող զինծառայողը, կայծակը շփոթելով կրակոցների հետ, վախից կրակել է, ինչն էլ ծառայակցի մահվան պատճառ է դարձել:

⁴¹ <http://hayeli.am/article/471577/>

⁴² <http://razm.info/42470>

⁴³ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore715.html>

⁴⁴ <http://civilnet.am/meri-sargsyan-soldier-arrested/>

«Ժողովուրդ»-ի հետ զրույցում, մահացած զինվորի հորաքույրը՝ Թամարա Մանուկյանը, ասել էր, որ իրենք բողոք չունեն, քանի որ Դերենիկի հարազատ եղբայրը՝ Հրաչիկը, որը դեպքի պահին կողքի խրամատում է եղել, ծնողներին վատահեցրել է, որ եղբայրը պատահականության գոհ է դարձել:

Զինձառայողի հարևանուհու NEWS.am-ի հետ ունեցած զրույցից պարզվել է, որ Դերենիկ մայրը դիմելու է քննչական մարմիններին, որպեսզի որդու մահվան գործով կալանավորված Վոլոդյա Բաբիկյանին չդատեն:

Դերենիկի մորաքույրը lin.am-ի⁴⁵ հետ զրույցում նշել է, որ Դերենիկը ողնաշարի խնդրով և -5 տեսողությամբ գորակոչվել էր զինձառայության: Եվ չնայած այդ հանգամանքին նրան ուղարկել են առաջին զիծ՝ ստիպելով բարձրանալ 20 կմ՝ 12 կիլոգրամանոց գնդացիքը ուսին: Նա նաև տեղեկացրել է, որ Դերենիկի եղբորը նույնպես նույն առողջական խնդիրներով գորակոչել են զինվորական ծառայության:

Վերջինս, սակայն, Դերենիկի մահից հետո ազատվել է զինձառայությունից:

Ե. Սպանություն

Դիտավորյալ սպանություն

1. Գրիշա Մուրադի Խաչատրյան

ՊՆ տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից ստացված տեղեկության համաձայն՝ 2014 թ-ի հունիսի 20-ին, հայ-ադրբեջանական սահմանագոտու հարավ-արևմտյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել ժամկետային զինձառայող, շարքային Գրիշա Մուրադի Խաչատրյանը՝ ծնված 1994 թ: Նա զիծառայության էր գորակոչվել 2013թ. ամռանը Միսիանի զինկոմիսարիատից:⁴⁶

⁴⁵ <http://www.lin.am/1326951.html>

⁴⁶ <http://www.aravot.am/2014/06/20/472913/>

Դեպքի վերաբերյալ ի սկզբանե հնչեցին իրարամերժ վարկածներ, մասնավորապես ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակ Ա. Հովհաննիսյանը դեպքը ներկայացրեց որպես հրադադարի ռեժիմի խախտում:

Իսկ հունիսի 20-ին լրագրողների հարցերին ի պատասխան ՀՀ Պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը հայտարարել է, որ Գրիշա Խաչատրյանը նախնական տվյալներով մահացու վիրավորում ստացել է զենքի օգտագործման կանոնները խախտելու հետևանքով:⁴⁷

Սակայն արդեն իսկ հունիսի 21-ին armlur.am-ի հետ զրույցում ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնել են, որ Գրիշա Խաչատրյանի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով (սպանությունը՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը), և հավելել, որ կատարվում է նախաքննություն:⁴⁸

ՊՆ քննչական ծառայության փոխանցմամբ քրեական գործի նախաքննության ընթացքում հարցաքննվել է դիրքի անձնակազմը, նշանակվել են դատաձգաբանական, դատակենսաբանական, դատաբժշկական, ինչպես նաև դատահետքաբանական, դատամատնադրոշմային համալիր փորձաքննություններ:

23.06.2014 թ-ին, դեպքի վայրը չպահպանելու և այն խեղաթյուրելու համար ՀՀ քրեական օրենսգրքի 375 հոդվածի 1-ին մասով (հրամանատարի կամ պաշտոնատար անձի կողմից իշխանությունը կամ պաշտոնեական դիրքը չարաշահելը, իշխանագանցությունը կամ պաշտոնեական լիազորությունների սահմանն անցնելը) նախատեսված հանցագործություն կատարելու կասկածանքով ձերբակալվել է նույն զորամասի պայմանագրային զինծառայող, սերժանտ Վարդան Առաքելի Կիրակոսյանը:⁴⁹

Իրավապաշտպան Ռուբեն Մարտիրոսյանը, ով ներկա է գտնվել դիահերձմանը, վստահորեն հայտարարել է, որ Գրիշա Խաչատրյանին սպանել են: Նրա խոսքերով՝ զինվորին սպանել են ոչ ավելի, քան 20 սմ հեռավորությունից: Դա կարելի է եզրակացնել հրազենային վնասվածքի շուրջ առաջացած մրի հետքերից:

⁴⁷ <http://www.panorama.am/am/law/2014/06/20/soldier-ohanyan/#.U6Q25YRCEMk.facebook>

⁴⁸ <http://armlur.am/187617/>

⁴⁹ <http://www.tert.am/am/news/2014/06/23/pnmv/>

Կրակոցը արձակվել է աջից ձախ գլխի առանցքի հանդեպ հորիզոնական հարթության վրա:⁵⁰

Գրիշան Սյունիքի մարզի Մառնակունք գյուղից էր: Գյուղապետ Մանուչար Մկրտչյանի խոսքերով՝ նա ընտանիքի փոքրն էր և ընտանիքի միակ տղան:

Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում

2. Արման Արտյուշայի Ղուկասյան

2014 թ-ի մարտի 19-ին դարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մարտական խնդիր կատարելու ժամանակ մահացու հրազենային գնդակային վիրավորում է ստացել զինծառայող, 1994 թ-ին ծնված Արման Արտյուշայի Ղուկասյանը:⁵¹

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքը), որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ: Գործի շրջանակներում ընթանում է նախաքննություն:⁵²

Իսկ 26-ամյա Վարազդատ Զաքարյանը, որը NEWS.am-ի տվյալներով Արագածոտնի մարզի Սուսեր գյուղից է, վիրավորվել է և տեղափոխվել Ստեփանակերտի հոսպիտալ: Դեպքը տեղի է ունեցել Մարտակերտի մարտական դիրքերում:

«Ժողովուրդ»-ի տեղեկություններով՝ զինվորները միմյանց շփոթել են հակառակորդի հետ, ինչի հետևանքով դիրքերում հնչել է կրակոց:

Ըստ զինվորի հարազատներից մեկի կողմից Armlur.am-ին հայտնած տեղեկությունների՝ դեպքը անփութության հետևանք է: Զինվորի հորեղբայրը

⁵⁰ <http://galatv.am/hy/tvprograms/about-general/rakocy-ardakvel-e-ajic-depi-dax-nor-manramasner-zincarayogh-risha-achatryani-mahvan-gorcov/>

⁵¹ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore669.html>

⁵² <http://news.am/arm/news/199959.html>

պատմել է. «Դիրքի զինվորներն ուրիշ չաստից եկած զինվորներ են եղել: Եկել, իմացել են, որ էնտեղ շինարարական աշխատանքներ են կատարվում: Պոստը փոխելու ժամանակ եկել են աջ թևի վրա: Մեր երեխան ու մի աֆիցեր խրամատի մեջ են եղել, մի զինվոր էլ խրամատից դուրս գործ անելիս ա եղել: Իմացել են՝ թուրք ա, ըսենց 40 հատ պատրոն միանգամից կրակել են նրանց վրա»:⁵³

Բակո Սահակյանը հրամանագիր էր ստորագրել, համաձայն որի՝ ԼՂՀ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար շարքային Արման Ղուկասյանին հետմահու պարգևատրել էր «Մարտական ծառայություն» մեդալով:⁵⁴

Մահացած 20-ամյա զինվորը բանակ էր գորակոչվել 2012 թ-ի աշնանը: Նա Գորիսի Տեղ գյուղից էր, տան միակ արու զավակը, ըստ գյուղապետ Սադաթել Գալստյանի ուներ իրենից փոքր երկու քույր: «Իր արձակուրդ գալու ժամանակն էր, հենց դեպքի օրը պետք է թուղթը տային, որ հաջորդ օրը գար արձակուրդ, զանգել էր տնեցիքին ասել, որ արձակուրդ է գալու, բայց դեպքը եղել է», - ասել է գյուղապետը: Նա նաև նշել է, որ Արմանը շատ համեստ, խելացի, աշխատասեր երիտասարդ էր, դպրոցն ավարտելուց հետո անմիջապես մեկնել էր ծառայության: Սադաթել Գալստյանն ասաց նաև, որ ընտանիքը սոցիալապես վատ պայմաններում է ապրում, «ոչ մեկ չի աշխատում, հազիվ յոլա են գնում»:⁵⁵

Սեյրան Օհանյանի հրամանով՝ Արման Ղուկասյանի մահվան դեպքով նշանակվել է ծառայողական քննություն: NEWS.am- տեղեկություններով՝ քննության արդյունքում զորամասի հրամանատարական կազմի մի շարք ներկայացուցիչներ կենթարկվեն խիստ պատիժների, չեն բացառվում նույնիսկ պաշտոնանկությունները:

Armlur.am-ի հետ զրույցում զինվորի հայրը հայտնել է, որ մի քանի ամիս առաջ են այցելելով զորամաս տեղեկացել են, որ Արմանի մահից հետո հետախուզության բաժնի պետի լիազորությունները դադարեցվել են, և նա հեռացվել է աշխատանքից: «Դեռ ոչ մի բան չկա, ոչ մի բան չգիտենք: Քննություն ա ընթանում, ու ով էլ լինի մեղավորը, պիտի պատժվի՝ օրենքի ողջ խստությամբ», - ասել է զոհված զինծառայող Արման Ղուկասյանի հայրը:⁵⁶

⁵³ <http://armlur.am/136486/>

⁵⁴ <http://www.panarmenian.net/arm/news/177228/>

⁵⁵ <http://news.am/arm/news/199959.html>

⁵⁶ <http://armlur.am/179119/>

3. Ներսես Կարապետյան

2014 թ-ի հունիսի 10-ին *lin.am* կայքով տեղեկատվություն տարածվեց այն մասին, թե Իջևանի գործառնության մեկուս գինվոր է մահացել և որ Իջևանի քաղաքապետ Վարդան Ղալումյանը հաստատել է այդ լուրը՝ նշելով, որ գինվորը մահացել է իրեն ամրակցված ինքնաձիգի կրակոցից:⁵⁷

Հետագայում ՀՀ ՊՆ տեղեկատվություն է տարածել դեպքի վերաբերյալ, մասնավորապես նշելով, որ մահացած գինձառայողը շարքային Ներսես Ղազարի Կարապետյանն է: Նա մահացել է Իջևանի քաղաքային հիվանդանոց տեղափոխելու ճանապարհին:⁵⁸ Զինձառայողի մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ⁵⁹ ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ:

Կարապետյաների հարևաններ Սամվելն ու Արմենը *lin.am*-ի թղթակցի հետ զրույցում պատմել են, որ եղել են Իջևանում և տեսել են Ներսեսի դին՝ գլխի շրջանում հրազենային վիրավորումով:

Նրանք նշել են, որ գնդակը գլխի վերևի աջ հատվածից մտել՝ ներքևի հատվածից դուրս է եկել: Իջևանում նրանց ասել են, որ զենքը մաքրելուց է հավանաբար եղել, սակայն հարևանները հակված չեն հավատալու նման վարկածի: «Իրենց էլ ենք ասել՝ երեխեն սպանված է՝ միամիտ, թե դիտավորյալ, սպանված է: Հաստատ է: Դեմքին ճանկովածքի հետքեր էլ կային», - ասել է հարևաններից մեկը:

Արմենը նշել է, որ Ներսեսի գլուխն ամբողջությամբ արնաշաղախ էր. «Ես իր գլուխն եմ տեսել՝ արնաշաղախ. թե որտեղ է եղել... մեկ ասում էին՝ բլինդաժում է եղել, հետո ինքը վարորդ է՝ հակասական պատասխաններ էին տալիս: Բայց որ Ներսեսը ինքնասպան չի եղել՝ ասում էին նաև այնտեղ», - ասել է Արմենը:⁶⁰

Հարազատներ ևս չեն հավատում, որ իրոնց որդին կարող էր ինքնասպան լինել, դրա մասին է վկայում նաև այն հանգամանքը, որ դատաբժիշկը հարազատների հետ զրույցում ևս հերքել է ինքնասպանության վարկածը, ասելով, որ հրազենային

⁵⁷ <http://www.lin.am/1285240.html>

⁵⁸ <http://www.yerkir.am/am/news/67047.htm>

⁵⁹ <http://razm.info/43614>

⁶⁰ <http://www.lin.am/1285606.html>

վնասվածքը եղել է Ներսեսի գլխի գազաթային մասում, կրակել են 20-25 սանտիմետր հեռավորությունից:⁶¹

Azatutyun.am-ի տվյալներով՝ Ներսես Կարապետյանը մոտ 11 ամսվա զինծառայող է եղել: Ջորամասում վարորդ էր: Ընտանիքի անդամները կարծում են, որ Ներսեսի մահվան պատճառը դեպքից շաբաթներ առաջ գորամասում 180 լիտր բենզինի կորուստն է: Մայրը՝ Սուսաննա Հարոյանը և հորաքույրը՝ Կարինե Կարապետյանը պատմում էին, որ բենզինի պակասորդ է գրանցվել, որ Ներսեսը դրա հետ որևէ կապ չի ունեցել, բայց վաշտի հրամանատարը նրանից է պահանջել կորած բենզինի գումարը: Մայիսի սկզբին տղան մի քանի օր արձակուրդ է վերցրել, եկել տուն, մայիսի 6-ին վերադարձել է գորամաս, և ընդամենը երեք օր հետո իմացել են նրա գլխին կրակելու մասին:⁶²

Դեպքի ուսումնասիրության հետագա ընթացքից պարզ է դառնում, որ Կարապետյանին ստորացրել ու վիրավորել են:

Azatutyun.am-ը գրում է, որ ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից ստացված տեղեկությունների համաձայն՝ գործով կասկածյալին՝ վաշտի հրամանատար, կապիտան Գարեգին Ասրյանին, մեղադրանք է առաջադրվել ստորադաս Կարապետյանի պատիվն ու արժանապատվությունը ստորացնող վիրավորանքներ հասցնելու, ինչպես նաև մարտական հերթապահության կանոնները խախտելու, ծառայությունը ոչ պատշաճ կազմակերպելու և փաստաթղթեր կեղծելու համար: Սակայն վաշտի հրամանատարը չի ձերբակալվել, խափանման միջոց է ընտրվել չհեռանալու մասին ստորագրությունը: Ձերբակալված չէ նաև երկրորդ մեղադրյալը, որի մասին հայտնում է քննչական ծառայությունը՝ նույն գորամասի պայմանագրային զինծառայող, սերժանտ Էդգար Մանուկյանը: Նա մեղադրվում է մարտական ծառայության կանոնները խախտելու ու պաշտոնեական կեղծիքի մեջ: Մանուկյանը ևս չհեռանալու մասին ստորագրությամբ ազատության մեջ է: Երկուսն էլ իրենց մեղավոր են ճանաչել:⁶³

4. Մերուժան Հարությունյան (ավագ լեյտենանտ)

⁶¹ http://www.azatutyun.am/content/article/25384992.html?utm_source=dvr.it&utm_medium=facebook

⁶² http://www.azatutyun.am/content/article/25384992.html?utm_source=dvr.it&utm_medium=facebook

⁶³ http://www.azatutyun.am/content/article/25428457.html?utm_source=dvr.it&utm_medium

2014 թ-ի մայիսի 2-ին լրատվամիջոցներով տարածվել էր լուր այն մասին, որ մեկ օր առաջ Վայքի շրջանում անհետացել է Վայոց Ձորի մարզի գորամասի զինծառայող, կոչումով ավագ լեյտենանտ Մերուժան Աշոտի Հարությունյանը: Տեղեկությունը հաստատվել է ՊՆ մամլո խոսնակ Արծրուն Հովհաննիսյանի կողմից՝ *Panorama.am*-ի հետ զրույցում:⁶⁴

ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության տեղեկացմամբ՝ իրականացված որոնողական աշխատանքների արդյուքում սահմանային չեզոք գոտում՝ Տանձիկի ջրամբարում ջրահեղձ վիճակում 2014թ. մայիսի 11-ին հայտնաբերվել է անհետացած զինծառայողի դին:⁶⁵

Արծրուն Հովհաննիսյանը *yerkir.am*-ին հայտնել է, որ դեռևս հայտնի չէ, թե ինչ պայմաններում ու հանգամանքներում է զինվորականը ընկել գետը եւ նշել, որ դեպքի առնչությամբ տարվում է քննություն՝ պարզելու այդ հարցերի պատասխանները: ⁶⁶

ՀՀ ՊՆ քննչական ծառայությունից հայտնել են, Մերուժան Հարությունյանի անհետացման կապակցությամբ դեռևս մայիսի 3-ին քրեական գործ էր հարուցվել՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365 հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով՝ «ՀՀ անվտանգության ապահովմանն ուղղված մարտական հերթապահության կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը»:⁶⁷

Ըստ ԳԱԼԱ-ի կողմից տարածված տեղեկատվության՝ զինծառայողի մահվան շուրջ շրջանառվում են տարբեր վարկածներ: Մերուժանի հարազատները թերահավատորեն են ընդունում վարկածներից մեկն այն մասին, թե իբր Մերուժանը, մոտեցել է լճափին, ոտքը դնելով տիղմի վրա սայթաքել ու ընկել է ջուրը, ինչն էլ նրա ջրասույգ լինելու պատճառ է դարձել: Նրանք համոզված են, որ Մերուժանը ջուրն ընկնելուց հետո կարող էր լողալով դուրս գալ այնտեղից: Իսկ մյուս հարազատները, որոնք դիտել են տեղանքը, համոզված են, որ այնտեղ սայթաքելու ոչ մի հնարավորություն չկար, քանի որ տարածքում հատակը բետոնից է եղել:⁶⁸

⁶⁴ <http://www.panorama.am/am/law/2014/05/02/a-soldier/#.U2M8q52-IWQ>

⁶⁵ <http://www.panorama.am/am/law/2014/05/12/a-soldier2/#.U3B1N1r9Wmw>

⁶⁶ <http://www.yerkir.am/am/news/67085.htm>

⁶⁷ <http://razm.info/43625>

⁶⁸ <http://www.asparez.am/news-hy/carayakicner-ekelen-nkeroin-hrashejtalu-hy/>